

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Pravni sustav EU-a i nacionalni pravni sustavi>**Redovni nacionalni sudovi**

Redovni nacionalni sudovi

Latvija

U ovom odjeljku pružaju se informacije o organizaciji sudova opće nadležnosti u Latviji.

Sudovi opće nadležnosti: uvod

Sudbenu vlast u Latviji izvršavaju **gradski i okružni sudovi, regionalni sudovi, Vrhovni sud i Ustavni sud** (a u izvanrednim stanjima ili za vrijeme rata vojni sudovi), pri čemu su gradski i okružni sudovi, regionalni sudovi i Vrhovni sud sudovi opće nadležnosti.

Parnični i kazneni postupci

u Latviji mogu se provoditi na tim sudovima koji su podijeljeni u **tri stupnja:**

gradski ili okružni sudovi (*rajonu (pilsētu) tiesas*)

regionalni sudovi (*apgabaltiesas*)

Odjel za građanske predmete (*Civillietu departaments*) i Odjel za kaznene predmete (*Krimināllietu departaments*) Vrhovnog suda (*Augstākās tiesa*).

Mjesna nadležnost utvrđena je u **Odluci o sudovima, njihovim mjesnim nadležnostima i lokacijama** (*Lēmums par tiesām, darbības teritorijām un atrašanās vietām*).

Gradski i okružni sudovi i njihove mjesne nadležnosti

Br.	Sud	Upravna područja
1.	Sud u Daugavpilsu (<i>Daugavpils tiesa</i>)	1.1. Općina Augšdaugava 1.2. Grad Daugavpils 1.3. Općina Krāslava 1.4. Općina Līvāni 1.5. Općina Preiļi
2.	Okružni sud u Kurzemu (<i>Kurzemes rajona tiesa</i>)	2.1. Općina Dienvidkurzeme 2.2. Općina Kuldīga 2.3. Grad Liepāja 2.4. Općina Saldus 2.5. Općina Talsi 2.6. Grad Ventspils 2.7. Općina Ventspils
3.	Sud u Rēzekneu (<i>Rēzeknes tiesa</i>)	3.1. Općina Balvi 3.2. Općina Ludza 3.3. Općina Rēzekne 3.4. Grad Rēzekne
4.	Okružni sud u Rigi (<i>Rīgas rajona tiesa</i>)	4.1. Općina Ādaži 4.2. Grad Jūrmala 4.3. Općina Ķekava 4.4. Općina Mārupe 4.5. Općina Olaime 4.6. Općina Ropaži 4.7. Općina Salaspils 4.8. Općina Saulkrasti 4.9. Općina Sigulda
5.	Okružni sud u Vidzemu (<i>Vidzemes rajona tiesa</i>)	5.1. Općina Alūksne 5.2. Općina Cēsis 5.3. Općina Gulbene 5.4. Općina Limbaži 5.5. Općina Madona 5.6. Općina Smiltene 5.7. Općina Valka 5.8. Općina Valmiera 5.9. Općina Varakļāni
6.	Okružni sud u Zemgaleu (<i>Zemgales rajona tiesa</i>)	6.1. Općina Aizkraukle 6.2. Općina Bauska 6.3. Općina Dobele 6.4. Općina Jelgava 6.5. Grad Jelgava 6.6. Općina Jēkabpils

Gradski sud u Rigi mjesno je nadležan za upravno područje Grada Rige.

Gospodarski sud mjesno je nadležan za cijelo državno područje Republike Latvije.

Mjesna nadležnost regionalnih sudova

Br.	Mjesna nadležnost regionalnog suda	Gradske ili okružne sudove
1.	Regionalni sud u Kurzemenu (<i>Kurzemes apgabaltiesa</i>)	1. Okružni sud u Kurzemenu
2.	Regionalni sud u Latgaleu (<i>Latgales apgabaltiesa</i>)	2.1. Sud u Daugavpilsu 2.2. Sud u Rēzekneu
3.	Regionalni sud u Rigi (<i>Rīgas apgabaltiesa</i>)	3.1. Gradska sud u Rigi (<i>Rīgas pilsētas tiesa</i>) 3.2. Okružni sud u Rigi 3.3. Gospodarski sud
4.	Regionalni sud regije Vidzeme (<i>Vidzemes apgabaltiesa</i>)	4. Okružni sud u Vidzemenu
5.	Regionalni sud regije Zemgale (<i>Zemgales apgabaltiesa</i>)	5. Okružni sud u Zemgaliju
6.	Regionalni upravni sud (<i>Administratīvā apgabaltiesa</i>)	6.1. Okružni upravni sud (<i>Administratīvā rajona tiesa</i>)

Upravni postupci provode se na sljedećim sudovima:

Okružnom upravnom суду (s područnim sudovima u Rigi, Jelgavi, Liepāji, Rēzekneu i Valmieri)

Regionalnom upravnom суду

Odjelu za upravne predmete (*Administratīvo lietu departaments*) Vrhovnog суда.

Mjesna nadležnost **Regionalnog upravnog суда** i **Okružnog upravnog суда** obuhvaća cijelo upravno područje Latvije. Okružni upravni суд ima pet područnih sudova, po jedan u svakom sudskom području, odnosno u Rigi, Jelgavi, Rēzekneu, Valmieri i Liepāji.

Mjesna nadležnost područnih sudova Okružnog upravnog суда

Br.	Područni sudovi	Upravna područja
1.	Područni sud Okružnog upravnog суда u Rigi	1.1. Općina Ādaži 1.2. Grad Jūrmala 1.3. Općina Ķekava 1.4. Općina Mārupe 1.5. Općina Ogre 1.6. Općina Olaine 1.7. Grad Riga 1.8. Općina Ropaži 1.9. Općina Salaspils 1.10. Općina Saulkrasti 1.11. Općina Sigulda
2.	Područni sud Okružnog upravnog суда u Jelgavi	2. Općina Aizkraukle 2.2. Općina Bauska 2.3. Općina Dobele 2.4. Općina Jelgava 2.5. Grad Jelgava 2.6. Općina Jēkabpils 2.7. Općina Tukums
3.	Područni sud Okružnog upravnog суда u Rēzekneu	3. Općina Augšdaugava 3.2. Općina Balvi 3.3. Grad Daugavpils 3.4. Općina Krāslava 3.5. Općina Līvāni 3.6. Općina Ludza 3.7. Općina Preiļi 3.8. Općina Rēzekne 3.9. Grad Rēzekne
		4. Općina Alūksne 4.2. Općina Cēsis 4.3. Općina Gulbene

4.	Područni sud Okružnog upravnog suda u Valmieri	4.4. Općina Limbaži 4.5. Općina Madona 4.6. Općina Smiltene 4.7. Općina Valka 4.8. Općina Valmiera 4.9. Općina Varakļāni
5.	Područni sud Okružnog upravnog suda u Liepāji	5. Općina Dienvidkurzeme 5.2. Općina Kuldīga 5.3. Grad Liepāja 5.4. Općina Saldus 5.5. Općina Talsi 5.6. Općina Ventspils 5.7. Grad Ventspils

Stvarna nadležnost

U skladu sa **Zakonom o kaznenom postupku** (*Kriminālprocesa likums*) svi kazneni postupci vode se na gradskom ili okružnom суду kao prvostupanjskom суду.

Gradski суд u Rigi ima prvostupanjsku nadležnost u kaznenim postupcima u kojima se predmet postupka odnosi na državnu tajnu. Na gradskim ili okružnim sudovima kaznene postupke vodi sudac pojedinac. Ako su kazneni postupci izrazito složeni, predsjednik prvostupanjskog суда može odrediti da će u predmetu suditi vijeće sastavljeno od triju sudaca tog суда.

Presudu okružnog ili gradskog суда protiv koje je izjavljena žalba u okviru žalbe po svim osnovama (*apelācija*) razmatra regionalni суд kao žalbeni суд.

Žalbu u kasacijskom postupku (*kasācīja*) protiv presude bilo kojeg суда nižeg stupnja razmatra Odjel za kaznene predmete Vrhovnog суда.

Sudsko vijeće odlučuje o žalbama u kaznenom postupku, bilo da je riječ o žalbama po svim osnovama ili žalbama u kasacijskom postupku.

U skladu sa **Zakonom o parničnom postupku** (*Civilprocesa likuma*) prvostupanjske postupke vodi okružni ili gradski суд.

Gradski суд u Rigi odlučuje u predmetima u kojima se predmet postupka odnosi na državnu tajnu i u predmetima koji se odnose na zaštitu patentnih prava, prava na biljne sorte, topografije poluvodičkih proizvoda, dizajna, žigova, certifikacijskih ozнака и zemlјopisnih ozнака, kao i u slučajevima autorskih i srodnih prava, zaštitu *sui generis* izradivača baza podataka i u postupcima koji se odnose na zaštitu poslovnih tajni od nezakonitog stjecanja, korištenja i otkrivanja. Ako predmet koji se razmatra uključuje tužbu koja se odnosi na tužbu u slučaju koji je u nadležnosti Gradskog суда u Rigi, okružnog ili gradskog суда ili čak protutužbu pred okružnim ili gradskim судом koji je u nadležnosti Gradskog суда u Rigi, tada o predmetu odlučuje Gradski суд u Rigi.

U skladu sa **Zakonom o patentima** (*Patentu likums*) Gradski суд u Rigi kao prvostupanjski суд razmatra sljedeće predmete povezane sa zakonskom zaštitom izuma u parničnom postupku:

predmete povezane s uspostavljanjem prava na patent

predmete povezane s proglašavanjem patenta ništavim

predmete povezane s pravima na prethodnu upotrebu

predmete povezane s nezakonitom upotrebom patenta (povreda prava na patent)

predmete u kojima se utvrdi da je povreda patenta ništava

predmete povezane s dodjelom licencije, ugovornim odredbama licencije ili usklađenosti s tim odredbama

predmete povezane s pravom na kompenzaciju zbog nemogućnosti javne upotrebe izuma.

U skladu sa **Zakonom o dizajnu** (*Dizainparaugu likums*) Gradski суд u Rigi kao prvostupanjski суд razmatra sljedeće predmete povezane sa zakonskom zaštitom dizajna:

predmete povezane s priznavanjem prava na dizajn

predmete povezane s proglašenjem registracije dizajna ništavom

predmete povezane s nezakonitom upotrebom dizajna (povreda prava na dizajn)

predmete povezane s dodjelom licencije, ugovornim odredbama licencije ili usklađenosti s tim odredbama.

Gradski суд u Rigi razmatra predmete koji se odnose na prava koja su predmet spora o kojima odlučuje Odbor za žalbe u području industrijskog vlasništva.

Gradski суд u Rigi izdaje naloge za izvršenje akata Vijeća, Komisije ili Europske središnje banke u skladu s člankom 299. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Gradski суд u Rigi razmatra predmete **povezane s davanjem mišljenja** stranom суду u predmetima **koji se odnose na dijete koje je nezakonito prebačeno** preko granice u stranu državu ili je zadržano u stranoj državi, a njegovo se prebivalište nalazi u Latviji.

Gradski суд u Rigi razmatra predmete **koji se odnose na dijete koje je nezakonito prebačeno** preko granice u Latviju ili je zadržano u Latviji, a njegovo se prebivalište nalazi u drugoj državi.

Okružni ili gradski судovi isto tako odlučuju u **zemljišnoknjižnim predmetima**. Tijekom 2019., u sklopu optimizacije sudskog sustava, okružni ili gradski судovi imenovali su i 72 suca zemljišnoknjižnih odjela, koji su zadržali svoju specijalizaciju.

Regionalni суд u Rigi ima prvostupanjsku nadležnost u parničnim postupcima u kojima se predmet postupka odnosi na državnu tajnu. Na prvostupanjskom суду u parničnim postupcima odlučuje sudac pojedinac, a u žalbenim postupcima (postupak žalbe po svim osnovama ili kasacijski postupak) sudsko vijeće. Stranke u predmetu mogu podnijeti **žalbu** protiv presude prvostupanjskog суда (ili dopunske presude), dok javni tužitelj može podnijeti samo izvanrednu žalbu u skladu s postupkom utvrđenim u ovom odjeljku, osim protiv presuda protiv kojih se, prema zakonu, ne može podnijeti žalba.

Protiv prvostupanske sudske presude donesene na temelju odredaba glave 30.4. Zakona o parničnom postupku i presude (dopunske presude) drugostupanjskog суда stranke mogu podnijeti žalbu u **kasacijskom postupku**, dok javni tužitelj može ponijeti samo izvanrednu kasacijsku žalbu.

U predmetima povezanim s povredom upravnih propisa odlučuju okružni ili gradski судovi i regionalni судovi koji su nadležni u parničnim i kaznenim postupcima. U skladu s **latvijskim Zakonom o upravnoj odgovornosti** (*Latvijas Administratīvās atbildības likum*) odluka koju donese više tijelo može se osporiti na okružnom ili gradskom суду. Presuda suca okružnog ili gradskog суда može se osporavati na regionalnom суду ako je tako izričito predviđeno latvijskim Zakonom o povredi upravnih propisa. Presuda žalbenog суда u postupcima zbog povrede upravnih propisa proizvodi pravne učinke s danom njezina donošenja i protiv takve presude ne može se podnijeti žalba.

U skladu sa **Zakonom o upravnom postupku** (*Administratīvā procesa likums*) upravni postupci u prvom se stupnju razmatraju na područnim судovima Okružnog upravnog суда, osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Ako se postupak vodi na Okružnom upravnom суду kao prvostupanjskom суду i taj суд treba potvrditi informacije koje se odnose na državnu tajnu, postupak se vodi na područnom судu Okružnog upravnog суда u Rigi. Ako je zakonom

predviđeno da se upravni postupci u prvom stupnju razmatraju na Regionalnom upravnom суду ili Odjelu za upravne predmete Vrhovnog суда umjesto na Okružnom upravnom суду, odgovarajući zahtjev treba podnijeti Regionalnom upravnom суду ili Odjelu za upravne predmete Vrhovnog суда, ovisno o slučaju. Stranka u upravnom postupku može pokrenuti žalbeni postupak po svim osnovama protiv presude ili dopunske presude prvočlanjskog суда, osim ako je zakonom predviđeno da se protiv presude ne može podnijeti žalba ili da se žalba može podnijeti samo u kasacijskom postupku. Protiv presude Okružnog upravnog суда koja još nije stupila na snagu može se podnijeti žalba Regionalnom upravnom суду. Stranka u upravnom postupku može podnijeti žalbu u kasacijskom postupku protiv presude ili dopunske presude žalbenog суда ako je sud prekršio materijalnopravna ili postupovna pravila ili je za vrijeme postupka prekoračio svoje ovlasti. Na prvočlanjskom суду u upravnim postupcima odlučuje sudac pojedinac ili sudska vijeće, a na žalbenom судu – u žalbenom postupku po svim osnovama ili kasacijskom postupku – sudska vijeće.

Vrhovni суд sastoji se od Odjela za parnične predmete, Odjela za kaznene predmete i Odjela za upravne predmete. Odjel za parnične predmete, Odjel za kaznene predmete i Odjel za upravne predmete Vrhovnog суда kasacijski su sudovi za sve predmete okružnih ili gradskih sudova i regionalnih sudova te su prvočlanjski sudovi za predmete koji uključuju odluke Vijeća Nacionalnog revizorskog ureda (*Valsts kontroles padome*) donesene u skladu s postupkom utvrđenim člankom 55. Zakona o Nacionalnom revizorskom uredu (*Valsts kontroles likums*). U odjelima Vrhovnog суда predmete razmatra vijeće sastavljeno od triju sudaca ili, u određenim slučajevima propisanim zakonom, u proširenom sastavu.

Pravne baze podataka

Naziv i URL baze podataka

[Portal nacionalnih sudova Latvije](#)

[Internetske stranice e-usluga latvijskih sudova](#)

[Internetske stranice Vrhovnog суда](#)

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup je **besplatan**.

Kratak sadržaj baze podataka

Na Portalu nacionalnih sudova Latvije dostupne su najnovije opće informacije o sudovima u Latviji.

Na internetskim stranicama e-usluga latvijskih sudova korisnik može pristupiti bazi anonimiziranih podataka o sudske presudama, pratiti tijek sudske postupaka elektroničkim putem, podnijeti elektronički zahtjev sudu, izračunati trošak sudske postupka i plaćenih usluga s pomoću kalkulatora naknada i pristojbi, primati i ispunjavati elektroničke obrasce te pristupiti drugim e-uslugama suda.

Internetske stranice Vrhovnog суда sadržavaju arhiv sudske prakse koji omogućuje pristup nedavnim presudama Vrhovnog суда i zbirkama sudske prakse.

Podaci se mogu pronaći u odjeljku Judikatūra (sudska praksa).

Kontekst

Podaci objavljeni na Portalu nacionalnih sudova Latvije te presude Vrhovnog суда i zbirke sudske prakse objavljene na portalu Vrhovnog суда trenutačno su dostupni samo na latvijskom jeziku.

Posljednji put ažurirano: 27/11/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.